Lotterinemnda

Vedtak i Lotterinemnda 9. november 2026

Sak 2026/1404 - Brukerrådet ved Rødtvet senior- og aktivitetssenter - org.nr. 984 653 832 - klage over vedtak om avslag på søknad om forhåndsgodkjenning

Lotterinemndas medlemmer: Leder Martin Hennig, og medlemmene Renate Kristiansen og Joachim Amundsen Trana

Sakens bakgrunn

(1) Brukerrådet ved Rødtvet senior- og aktivitetssenter (heretter «klager») søkte 26. mai 2026 om godkjenning til å kunne søke om å tilby og motta overskudd fra pengespill.

(2) Klager er en egen selvstendig organisasjon som skal ivareta interessene til brukerne av Rødtvet senior- og aktivitetssenter. Brukerrådet skal blant annet å ta initiativ til egne arrangementer for brukerne og stimulere til videreutvikling av senterets tilbud.

(3) Lotteritilsynet avslo søknaden 2. juni 2026, med den begrunnelse at foreningen utfører virksomhet som er organisert av eller er på vegne av det offentlige ved at Oslo kommune kan påvirke eller legge føringer for virksomheten. Lotteritilsynet legger til grunn at siden organisasjonen arrangerer aktiviteter for brukerne av Rødtvet senior- og aktivitetssenter og generelt bistår i driften av senteret, kan ikke foreningen godkjennes. I vurderingen legger Lotteritilsynet særlig vekt på at Oslo kommune står for den økonomiske driften av senteret gjennom driftsavtaler og driftstilskudd, og at hovedvekten av den daglige driften ligger inn under det offentliges oppgaver.

(4) Klager påklaget vedtaket 2. juni 2026. Det vises til at etter forrige avslag på søknaden om forhåndsgodkjenning i 2024, har organisasjonen innrettet seg økonomisk uavhengig av Rødtvet senior- og aktivitetssenter. Organisasjonen gir ikke gaver til senteret, bidrar ikke økonomisk til senterets aktiviteter og samarbeider ikke med senteret om aktivitetene. Klagers aktiviteter er selvstendige supplement, der støtte og oppmuntring av de mange frivillige ved senteret er en viktig oppgave. Klager kommer også med idéer til aktiviteter og innspill til senterets daglige leder, noe som bidrar til videreutvikling av senteret. Et eksempel er at organisasjonen i 2026 har søkt om midler fra Helsedirektoratet til å starte opp et kurs i linedance i egen regi.

(5) Klager påpeker også at Grorud sokn er eier av Rødtvet senior- og aktivitetssenter, og at soknet kun bidrar som formell overordnet for senterets daglige leder. Senteret betaler for strøm og leie for lokalet til kirken, og kirken bidrar ikke økonomisk til senterets drift. Det vises videre til at foreningen går i underskudd på alle arrangementer, og trenger inntekter fra andre kilder til tiltakene for å gå i balanse, og på sikt, kunne opprettholde aktivitetene for en rimelig pris for brukerne.

Postadresse:
Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse:
Vestre Strømkaien 13
5008 Bergen

Telefon: +47 55 19 30 00

(6) Lotteritilsynet har ikke funnet grunn til å omgjøre vedtaket og oversendte klagen og sakens dokumenter med innstilling 21. juli 2026 til Lotterinemnda for behandling, jf. lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) § 33.

(7) Klager sendte ved brev 17. august 2026 merknader til Lotteritilsynets innstilling til Lotterinemnda. Det vises til at organisasjonen har fulgt rådene fra Lotteritilsynet, og ikke betalt noe til Rødtvet senior- og aktivitetssenters utstyr eller aktiviteter. Organisasjonen har heller ikke benyttet seg av senterets ansatte ved aktivitetene. Klagers aktiviteter er egne, supplerende tiltak som turer og hyggetreff, der senteret ikke har vært innblandet. Det er ikke flyttet noen aktiviteter fra senteret til organisasjonen. Klager anfører at regelverket ikke kan forstås slik at organisasjonens supplement ikke kan ligne på noe av det senteret arrangerer eller har arrangert tidligere. Bydel Grorud bidrar med økonomisk støtte til driften av senteret. Det økonomiske bidraget fra bydelen i 2025 var ikke på langt nær det beløpet det ble søkt om og vurdert som nødvendig for driften og utviklingen av senteret. Klager viser også til at nemnda i sak 2025/45 har gitt forhåndsgodkjenning til Sandnes kirkelige fellesråd. Det vises for øvrig til klagen og merknadene i sin helhet.

(8) Lotterinemnda ba i e-post 20. oktober 2026 om å få tilsendt eventuelle driftsavtaler mellom Rødtvet senior- og aktivitetssenter og Bydel Grorud. Klager opplyste i e-post samme dag at det ikke finnes noen formell driftsavtale mellom senteret og bydelen. Det vises til at det kun finnes et vedtak fra Grorud bydelsutvalg om bevilgning av penger til senteret for 2026.

Det rettslige grunnlaget

(9) Det rettslige grunnlaget er lov 18. mars 2022 nr. 12 om pengespill (pengespilloven) og forskrift 17. november 2022 nr. 1978 om pengespill (pengespillforskriften).

(10) Lotteritilsynet kan gi ikke-fortjenestebaserte organisasjoner tillatelse til å tilby pengespill, jf. pengespilloven § 18. Overskuddet fra pengespillene som tilbys av organisasjoner etter § 18, kan ikke finansiere oppgaver som ved lov er lagt til offentlige organer eller virksomhet som utføres av eller på vegne av offentlige organer, jf. pengespilloven § 19.

(11) Det fremgår av pengespillforskriften § 38 sjette ledd at organisasjoner som utfører virksomhet som er organisert av eller er på vegne av det offentlige ved at stat, fylkeskommune eller kommune gjennom å oppnevne styremedlemmer eller på annen måte kan påvirke eller legge føringer for virksomheten, ikke kan bli forhåndsgodkjent.

(12) Lotterinemnda kan prøve alle sider av saken, jf. forvaltningsloven § 34 andre ledd. Etter forvaltningsloven § 34 siste ledd kan Lotterinemnda treffe nytt vedtak i saken eller oppheve vedtaket og sende saken tilbake til Lotteritilsynet for helt eller delvis ny behandling.

Lotterinemndas vurdering

(13) Brukerrådet ved Rødtvet senior- og aktivitetssenters klage gjelder Lotteritilsynets vedtak 2. juni 2026 om avslag på søknad om forhåndsgodkjenning.

(14) Det fremgår av pengespillforskriften § 38 sjette ledd at organisasjoner som utfører virksomhet som er organisert av eller er på vegne av det offentlige ved at stat, fylkeskommune eller kommune gjennom å oppnevne styremedlemmer eller på annen måte kan påvirke eller legge føringer for virksomheten, ikke kan bli forhåndsgodkjent.

(15) Bestemmelsen må sees i lys av pengespilloven § 19, som fastsetter at overskuddet fra pengespillene som tilbys av organisasjoner etter pengespilloven § 18, ikke kan finansiere oppgaver som ved lov er lagt til offentlige organer eller virksomhet som utføres av eller på vegne av offentlige organer. Selv om pengespilloven § 19 i utgangspunktet regulerer hvordan overskuddet fra pengespill skal brukes, vil bestemmelsen også legge føringer for hvilke organisasjoner som kan få forhåndsgodkjenning. Det fremgår blant annet av Prop. 220 L (2020-2021) punkt 14.4.2.3 at pengespilloven § 19 skal fange opp noen av de prinsippene som lå til grunn for avgrensningen av hvilke formål som kunne få tillatelse til å tilby pengespill etter tidligere lotterilov.

(16) Klager er brukerrådet ved Rødtvet senior- og aktivitetssenter, og skal ivareta brukernes interesser, ha en bred kontaktflate mot brukerne og arbeide aktivt for å videreutvikle et godt miljø for brukerne av senteret, jf. klagers vedtekter punkt 2. I henhold til vedtektene punkt 3 skal organisasjonen ta initiativ til egne arrangementer for brukerne som turer og hyggetreff, uttale seg om saker som forelegges brukerrådet av seniorsenterets styre eller senterleder, og bidra til at brukerne får fremmet saker for seniorsenterets styre. Foreningen skal også stimulere til videreutvikling av tilbudet for i størst mulig grad å imøtekomme brukernes aktivitetsbehov. Klager har blant annet opplyst at organisasjonen gjennomfører turer og hyggetreff for brukerne av senteret, og har forsøkt å starte opp et kurs i linedance.

(17) Ifølge Oslo kommunes nettside er Rødtvet senior- og aktivitetssenter et seniorsenter som er åpent for alle over 60 år. Lotterinemnda legger til grunn at det ikke kreves vedtak fra det offentlige for å kunne delta på senterets aktivitetstilbud, og at aktivitetstilbudene primært må anses som lavterskeltilbud for eldre. Senteret er eid av Grorud Sokn, og virksomheten er skilt ut i en egen underenhet. Klager har opplyst at soknet ikke bidrar økonomisk til senterets drift, og at senteret mottar driftsstøtte fra Bydel Grorud. For 2026 søkte senteret om driftsstøtte på 3,1 millioner kroner fra Bydel Grorud, jf. forskrift 24. september 2020 nr. 2089 om fordeling av tildeling av tilskudd til drift av seniorsenter i bydel, Oslo kommune, Oslo. I henhold til protokoll fra møte i Grorud bydelsutvalg 18. desember 2025 ble senterets tilskudd for 2026 satt til 2,4 millioner kroner. Klager opplyste i e-post 20. oktober 2026 at det ikke foreligger noen formell driftsavtale mellom senteret og Bydel Grorud. Det følger av senterets årsregnskap for 2025 at virksomheten blant annet består av:

> «Sosialtjenester utenfor institusjon. Senteret tilbyr ulike aktiviteter gjennom uka. Filmgruppe, undervisning i databehandling, språkkurs, litteraturgruppe, gubbefrokost, strikkegruppe, skriv ditt liv gruppe, rydde ute gruppe, seniordans, bridge, allsang, trim, gå tur gruppe, brukertreff med underholdning, foredrag med både egne og eksterne foredragsholdere, kurs i regi av Grorud bydel, m.m. Vi har kafe med materservering. Egen buss som henter brukerne til aktiviteter på senteret. Trimgrupper på senteret i løpet av uka. Flere lag og foreninger har sine faste møter på senteret. […]»

(18) Kommunene har et generelt overordnet ansvar for helsefremmende og forebyggende arbeid, jf. lov 24. juni 2011 nr. 30 om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. (helse- og omsorgstjenesteloven) § 3-3 første ledd. Helse- og omsorgstjenesten skal arbeide for at det blir satt i verk velferds- og aktivitetstiltak for blant annet eldre, jf. § 3-3 tredje ledd. Hvordan kommunene skal ivareta det overordnede ansvaret er ikke nærmere regulert i helse- og omsorgstjenesteloven.

(19) Lotterinemnda forstår det slik at Lotteritilsynets vedtak er begrunnet med at foreningen arrangerer aktiviteter for brukerne av Rødtvet senior- og aktivitetssenter og generelt bistår i driften av seniorsenteret. Lotteritilsynet legger til grunn at seniorsenterets virksomhet er underlagt offentlig styre og involvering, ved at senteret er eid av Grorud sokn, og har driftsavtale med Bydel Grorud. Det er også lagt vekt på at hovedvekten av den daglige driften av senteret må vurderes å ligge inn under det offentliges oppgaver. Lotteritilsynet vurderer at aktiviteter ikke kan flyttes fra seniorsenteret til et brukerråd, ettersom dette ville gjort det enkelt å omgå regelverket og åpne for at offentlige oppgaver kan finansieres gjennom pengespill.

(20) Lotterinemnda legger til grunn at Lotteritilsynet i begrenset grad har begrunnet hvorfor Brukerrådet ved Rødtvet senior- og aktivitetssenter ivaretar oppgaver som ved lov er lagt til offentlige organer, eller utfører virksomhet som er organisert av eller er utført på vegne av det offentlige, jf. pengespilloven § 19 og pengespillforskriften § 38 sjette ledd.

(21) Det forhold at Rødtvet senior- og aktivitetssenter har mottatt driftsstøtte fra Bydel Grorud, og deler av senterets virksomhet eventuelt er organisert av eller er utført på vegne av det offentlige, innebærer ikke nødvendigvis i seg selv at klagers virksomhet faller inn under pengespillforskriften § 38 sjette ledd. Ut fra vedtektene er det en klar tilknytning mellom senteret og brukerrådet. Klager har samtidig opplyst at organisasjonen verken har mottatt offentlig støtte til virksomheten, bidratt økonomisk til senterets aktiviteter, samarbeidet med senteret om aktivitetene eller benyttet seg av senterets ansatte ved aktivitetene. Lotterinemnda legger til grunn at det er noe uklart ut fra begrunnelsen i Lotteritilsynets vedtak om klagers virksomhet er organisert av eller er utført på vegne av det offentlige.

(22) Lotterinemnda er enig med Lotteritilsynet i at oppgaver som ved lov er lagt til offentlige organer ikke kan flyttes fra Rødtvet senior- og aktivitetssenter til et brukerråd og deretter oppnå godkjenning. Et motsatt resultat ville gjort det enkelt å omgå regelverket og åpne for at offentlige oppgaver finansieres gjennom pengespill.

(23) Lotteritilsynet har imidlertid lagt til grunn at hovedvekten av den daglige driften i Rødtvet senior- og aktivitetssenter må vurderes å ligge inn under det offentliges oppgaver, uten å vise til hvilken lov som eventuelt oppstiller plikter for det offentlige innenfor det aktuelle området, og innholdet i og rammene for disse oppgavene. Det er heller ikke gitt noen nærmere begrunnelse for hvorfor brukerrådets eller senterets virksomhet blir vurdert å ligge innenfor det offentliges oppgaver.

(24) Lotterinemnda legger etter dette til grunn at Lotteritilsynet ikke i tilstrekkelig grad har begrunnet hvorfor Brukerrådet ved Rødtvet senior- og aktivitetssenter ivaretar oppgaver som ved lov er lagt til offentlige organer, eller utfører virksomhet som er organisert av eller er på vegne av det offentlige, jf. pengespilloven § 19 og pengespillforskriften § 38 sjette ledd.

Konklusjon

(25) Lotterinemnda finner etter en konkret vurdering av sakens opplysninger at Lotteritilsynets vedtak skal oppheves, og at saken skal sendes tilbake til Lotteritilsynet for ny behandling.

Vedtak

Lotteritilsynets vedtak 2. juni 2026 oppheves. Saken sendes tilbake til Lotteritilsynet for ny behandling.

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur